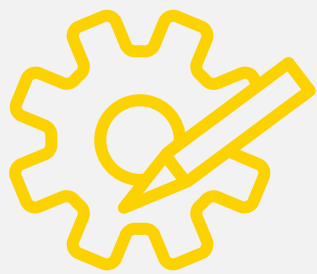

02 · METODOLOXÍA E TRANSVERSALIDADE

Liñas metodolóxicas

1. Aprendizaxe baseada en proxectos (ABP)
2. Aprendizaxe cooperativa
3. Historia local como eixe vertebrador
4. Uso de fontes orais e memoria histórica
5. Perspectiva de xénero transversal
6. Metodoloxías activas e investigación guiada

Transversalidade

Igualdade de xénero · Patrimonio cultural ·
Educación para a cidadanía · Competencia dixital
crítica · Memoria democrática.

A industria pesqueira e conserveira nas RÍAS BAIXAS en clave de xénero

Unha proposta para coñecer a historia do sector desde a experiencia e o traballo das mulleres

SEREAS DO MAR

RECURSOS e fontes

PARA O PROFESORADO

Bibliografía especializada: historia das mulleres, industria conserveira, memoria, educación e patrimonio: Beauvoir · Carmona Badía · Nadal Oller · Cátedra Juana de Vega · Dewey · Freire · bell hooks · INEGA · Torres Carbajo · Vázquez.

Fontes primarias e institucionais: Portal Sereas · Museo da Conserva · arquivos e documentación de Alfageme, Massó, Albo, Barreras, Curbera e La Artística · vídeos e testemuños de memoria oral.

PARA O ALUMNADO

Recursos dixitais: web «Sereas», imaxes históricas, prensa sobre a folga de 1932, mapas, fotografías, vídeos e testemuños.

Recursos materiais: fichas, documentación industrial, gravadoras ou móbiles e material para presentacións.

Recursos patrimoniais: Museo da Conserva, antiga fábrica Massó, espazos portuarios e barrios obreiros históricos.

Consulta os recursos e fontes completos en sereasdomar.org

01 · SITUACIÓN DE APRENDIZAXE

N.º DE SESIÓNS

Adaptable

TEMPORALIZACIÓN

3.º trimestre ou bloque final do 2.º trimestre

OBX ETAPA

E, F e H

AXENDA 2030

ODS 5, 8, 10, 11, 14 e 16

Plans e proxectos

Plan Proxecta+: Igualdade, Patrimonio, Educación Patrimonial. Plan de Convivencia. Plan Lector (traballo con fontes orais e escritas). Plan TIC (edición de vídeo, podcast, presentacións).

Retos S. XXI

Igualdade real entre mulleres e homes. Loita contra a precariedade laboral. Sostibilidade dos recursos mariños. Recuperación da memoria histórica. Alfabetización mediática e dixital.

03 · OBXECTIVOS DE ÁREA

OBX.	COMPETENCIAS ASOCIADAS
OBX1	CP 2-3 · CD 4 · CPSAA 1-2 · CE 1
OBX2	CP 1-2 · CPSAA 2 · CE 1-3 · CCEC 3 · CCL 3
OBX3	CD 3-4-5 · CC 3 · CE 3-4 · CCEC 1 · CCL 1
OBX4	CC 2 · CE 1-2-3-4 · CCEC 1
OBX5	CP 5 · CE 1-2-3-4 · CCEC 1 · CCL 1
OBX6	CP 5 · CE 1-2 · CCL 1
OBX7	STEM 3 · CC 1 · CE 1-2-3 · CCL 1
OBX9	CP 2 · CE 1-2-3-4 · CCEC 1 · CCL 1

Actividades de reforzo

Concretar medidas e propostas segundo as necesidades do grupo.

Actividades de ampliación

Concretar tarefas de profundización e investigación.

04 · CONTIDOS

BLOQUE 1. RETOS DO MUNDO ACTUAL Igualdade de xénero e formas de violencia contra as mulleres; desigualdade e cohesión social; inxustiza e discriminación no contexto local e global; actitudes e comportamentos sexistas; situación en España e Galicia.
BLOQUE 2. SOCIEDADES E TERRITORIOS Tempo histórico; conciencia histórica; lenta consecución de dereitos sociais; transformación da España contemporánea; caso galego: industrialización, movemento obreiro e cambios sociais; Segunda República, franquismo e represión; memoria democrática; movementos feministas e sufraxistas; mulleres relevantes; transformacións tecnolóxicas e industriais dos séculos XIX e XX; papel das mulleres na construción da democracia.
BLOQUE 3. COMPROMISO CÍVICO E GLOBAL Dignidade humana e dereitos universais; igualdade real entre mulleres e homes; cohesión social e inclusión; patrimonio material e inmaterial; participación cidadá; relacións interxeracionais; memoria democrática como ferramenta de reparación.

05 · ACTIVIDADES I

01 · ANÁLISE DE FONTES HISTÓRICAS Presentación dun recorte de xornal sobre a folga de 1932 para analizar o contexto laboral e a mobilización feminina na industria conserveira. Presentación da copia dun manual de instrucións dunha máquina cun logotipo dunha muller utilizándoa para iniciar un diálogo sobre a división sexual do traballo e a representación das mulleres na industria.
02 · LECTURA CRÍTICA E INVESTIGACIÓN GUIADA Comparación da evolución urbana e industrial de Vigo a través de imaxes históricas e actuais. Presentación da web «Sereas» e lectura atenta dun dos casos expostos; resumo individual. Indagación no ámbito familiar para comprobar se existiron experiencias semellantes relacionadas co traballo feminino no mar ou na industria conserveira.
03 · COLOQUIO E REFLEXIÓN COLECTIVA Coloquio a partir das investigacións realizadas ou das experiencias familiares recollidas polo alumnado, fomentando o diálogo interxeracional e a memoria oral.
04 · INVESTIGACIÓN POR GRUPOS E CREACIÓN DUNHA FONTE HISTÓRICA Busca en grupos dunha figura feminina próxima —familiar, veciña ou coñecida— que encaixe co perfil traballado. Indagación sobre a súa realidade laboral e vital. Creación dunha fonte histórica propia: entrevista, relato, testemuño ou microdocumental.

05 · ACTIVIDADES II

05 · SAÍDA DE CAMPO Visita ao Museo da Conserva para coñecer o patrimonio industrial e a memoria das traballadoras. Visita á antiga Conserveira Massó, con explicación sobre a arquitectura industrial e coloquio final.
06 · ENCONTRO CON PROTAGONISTAS Charla con extraballadoras do sector conserveiro e mariscadoras para comprender en primeira persoa as condicións laborais, as relacións entre compañeiras e a súa experiencia persoal e profesional.
07 · ACTIVIDADE DE ANÁLISE COMPARATIVA Análise comparativa do traballo feminino en 1950 fronte ao 2024, identificando avances, permanencias e desigualdades estruturais.
06 · CRITERIOS DE AVALIACIÓN CE1 · CE1.1 · CE1.3 · CE1.4 · CE1.5 CE2 · CE2.1 · CE2.2 · CE2.3 · CE2.4 · CE2.5 · CE2.7 · CE2.9 · CE2.10 · CE2.11 CE3 · CE3.1 · CE3.2 · CE3.3 · CE3.4 · CE3.5 · CE3.7
Nota informativa: Estes códigos correspóndense coa normativa curricular de Xeografía e Historia. A selección e aplicación dos criterios concretos deberá adaptarse ao curso e á programación docente en que se desenvolva a situación de aprendizaxe.